

II Одељење  
II сам. реферат

Док. бр.	
Прилог бр.	2
Страна бр.	1

Предмет: Предлог за славе  
"Марјана" у Белгију.

Група ванчовиста из Рима контактира са многим нашим грађанима који иду у посету западно-европским земљама, нарочито пикирају на младе интелектуалце из НР Македоније. Неким студентима су чак нудили и стипендије само да остану на Западу. Тако су у Риму нудили двојици студената из Скопља да остану, не познавајући их довољно; у Белгији су настојали да задрже три студента обећавајући им високе стипендије само да се не враћају у земљу. Међу овим контактима, међутим, до саданисмо имали сарадника припремљеног већ смо о томе били обавештавани од поменутих грађана по њиховом повратку. Без предходне инструкције они нису знали о чему да се интересују и како да се поставе. Због тога нам је потребно послати сарадника кога ћемо предходно припремити. У задње време интересовали су се ко ће из НР Македоније да иде у посету Брислу на Светску изложбу. Тамо ће свакако контактирати са нашим грађанима.

Будући да су у задње време пројавили извесну активност нарочито у Белгији. Пружа нам се могућност за славе сарадника тамо. У том циљу предлажемо "Марјана" да иде на Светску изложбу у Брислу, где ће се свакако неко од ванчовиста састати са њиме.

Балабановски Коце Лазаров - "Марјан", рођен је 5-VI-1929 год у Штипу, Македонац, држављанин СФРЈ, завршио Филзовски факултет - историска група, службеник у Заводу за заштиту културних споменика - конзерватор, живи у Скопљу на ул. "Илинденска" бр. 9.

1947 год био је обухваћен у једну омладинску ванчовистичку групу у штипској гимназији. На основу компромитујућег материјала био је врбован. Као сарадник је разрадио ову групу

Dosle br.	1
Prilog br.	2
Strana br.	2

чланови које су били хапшени, и другу групу ученика ванчовиста, који су били реализовани предупредјењем. Касније је ~~недовољно~~ коришћен као студент, али се увек осећао као наш сарадник. Због тога и до сада није примљен за члана СКЈ. На послу се много залаже. Сада припрема докторску дисертацију на теми: "Средновековна фреска сликарство у Македонији". У циљу прикупљања материјала ових дана ићи ће у Бугарску где ће се задржати месец дана. По повратку из Бугарске може ићи за Брисел.

Са "Марјанови" смо начелно разговарали о одласку у Белгију. Он је навео да би радо ишао, да се и уписао код [REDACTED] али да ће за одлазак у Бугарску потрошити новац и биће принуђен да откаже посету Светској изложби. У вези тога требаћемо уплатити 40.000 динара. Он није знао за нашу намеру да да нас је овим хтео искористити, већ је изнео пре но што смо поменули одлазак у Брисел. Он би ишао са другом или трећом групом туриста.

Далабанов потиче из познате штипске фамилије Балабанових (његов отац је био директор позоришта лутака у Скопљу, [REDACTED] познати глумац [REDACTED] Имајући у виду да је [REDACTED] за Штипљана посебно заинтересован, то сматрамо да ће "Марјану" неко од њих обавезно приступити за време боравка у Белгији. Да ће он доћи тамо ми ћемо сигнализирати преко [REDACTED]. У Скопљу многи већ знају да ће ићи на Изложбу. А у Риму познаје [REDACTED] који је стручњак за етрурску уметност, са којом се упознао прошле године у Линцу Аустрија, где су били са групом стручњака конзерватора (Она се интересовала за мумију у загребачком музеју). Њој ће писати да ће ићи у Белгију, тако да и са те стране постоји вероватност да емигранти дознају о његовој посети Брислу.

Задаци: Као што је наведено, постоје реални услови "Марје" да контактира са неким од руководећих македонских емиграната за време трајања Светске изложбе. При томе би имао следеће задатке:



1. Да испита са којим ће емигрантима разговарати; какву дужност заузима у емигранској организацији, са каквим му циљем прилази; да га врбује или само информативно разговара; дали се интересује за друге наше грађане и које, какав је тај интерес и по могућност и зашто; шта их интересује о стању код нас; прилазе ли још старом паролом о томе да су Македонци Бугари (о овоме он може опширно историским аргументима да се послужи, јер му је то струка, да би видео какав ће став заузети) итд.

2. Да испита са каквим је циљем створен Македонски национален фронт; <sup>да</sup> подржавају дух или припремају или припремају нешто озбиљније; развијањем пропаганде на ширем плану, растурањем летака и брошура, или ће нешто више предузети и шта да би подигли дух својих присталица код нас. Заправо да по овим проблемима као узгред поставља питања евентуалном сабеседнику.

3. Да би га прихватили као пријатеља и евентуално ангажовали (што у досадашњој пракси првом приликом не ~~ћине~~ ако нема препоруку док не изврше проверу), "Марјан" ће им извесне поставке одобравати или прећутно прелазити преко њих, ~~ћиме~~ ће оставити утисак да се слаже са њима а и донекле плаши. Он ће бити "сагласан" са тиме да Срби "господари Македонијем" да се из Београда "све командује", и уопште о "посрбљавању Македоније" које се "не види али осећа". Не логично би било да се представља за Бугарина кад у докторској дисертацији научно побија такве тврдње, наводећи да постоји македонски народ. Због тога је најцелисходније да се држи као Македонац коме уједињење Македоније лежи на срцу, али да о томе "нико не води рачуна". Да стоји на становишту које је заступала раније група македонских емиграната у Паризу, који у последње време активно сарађују са ванчовистима у тзв. Македонском националном фронту.

4. Уколико му предложи да са њима сарађује да одмах не прихвата. Пре свега и због тога што ће одмах посумњати. Већ да закаже други састанак, на коме ће рећи да прихвата њихов предлог, пошто је дуго размишљао и дошао до закључка да су они

Dozle br.	_____
Prilog br.	3
Strana br.	4

у праву, да је међународна ситуација бремена новим сукобом иза кога ће Македонија морати да изађе уједињена. Какве ће му задатке поставити и шта ће од њега даље тражити видећемо по његовом повратку, како не би овде наводили претпоставке.

Ово ће бити први покушај да се "Марјан" повеже са емигрантима. Уколико до тога дође, он има услови за рад касније.

Уколико овај предлог буде одобрен у начелу, појединости ће моћазрадити и првни припреми "Марјана" чим се врати из Бугарске.

Куцано у 4 примерка:

В. референт.

